

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.149/13/2025.

A tanács tagjai: Uherné Dr. Laczi Orsolya közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Simon Szabolcs közbeszerzési biztos, Dr. Csapláros Ágnes közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Agrárminisztérium
(Budapest, Kossuth Lajos tér 11.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Weisz Gyula felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Kossuth Lajos tér 11.)

Az ajánlatkérő: Tabdi Községi Önkormányzat
(Vajszló, Széchenyi u. 13.)

Az ajánlatkérő képviselője: Tóth Csaba állami közbeszerzési szaktanácsadó

A beszerzés tárgya, értéke: Rakodógép beszerzése; 15.990.000.-Ft

Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR000127022024

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés 1. eleme alapján megállapítja a jogsértés hiányát, a hivatalbóli kezdeményezés 2. és a 3. elemei tekintetében megszünteti a jogorvoslati eljárást.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat jogorvoslati eljárást megszüntető rendelkezése ellen a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő. A határozat érdemi része ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Vidékfejlesztési Program keretén belül meghirdetett „Üde-Kunság Vidékfejlesztési Egyesület – Versenyképesség javítását célzó, és közösségi célú települési fejlesztések” elnevezésű, VP6-19.2.1.-91-8-23 számú projektben az ajánlatkérő támogatási kérelmet nyújtott be rakodógép beszerzése céljából, amely kérelmet az Irányító Hatóság elfogadott, és az ajánlatkérővel mint kedvezményezettrel szerződést kötött.

2. A támogatás iránt benyújtott pályázatában az ajánlatkérő rögzítette, hogy KAIWEI 930 rakodógépet és hozzá tartozó adaptereket kíván beszerezni, megadva az alapgép lényeges műszaki paramétereit. A pályázati kérelemben elvárt eredménynek az ajánlatkérő az erőforrás hatékonyság javulást jelölte meg: „a beszerzendő eszközök hatékonyabbá teszik a munkavégzést, mivel több területen is kiváltják a kézimunkát. A felszabadult idő más munkára is fordítható, ami eredményesebbé teszi a működést.”

3. A pályázatában megjelölt finanszírozási igény alátámasztása céljából az ajánlatkérő 3 gazdasági szereplőtől árajánlatot kért 3 gazdasági szereplőtől: az Umwelt Kft.-től, a Roding Kft.-től és a Traktor Trade Kft.-től. Mindhárom gazdasági szereplő az ajánlatkérésben megjelölteknek megfelelő műszaki tartalommal megadta az árajánlatát, az ajánlatkérő e dokumentumokat is csatolta a támogatás iránt benyújtott pályázati kérelméhez.

4. 2023. júniusában mindhárom gazdasági szereplő árajánlatot tett a 4.500 cm³ motor lökettérfogattal rendelkező KAIWEI 930 rakodógép és hozzá tartozó adapterek szállítására.

5. 2023. decemberében, a tárgybani közbeszerzési eljárás előkészítése során, a becsült érték meghatározása céljából az ajánlatkérő a későbbi műszaki leírásban rögzített (min. 4.300 cm³ lökettérfogatú motorral rendelkező rakodógép szállítása) tartalommal megegyezően indikatív árajánlatot kért ugyanattól a 3 gazdasági szereplőtől, amelyek a támogatási szerződés pályázati anyagához csatolt árajánlatokat is megtették.

6. A felhívott gazdasági szereplők az alábbi tartalommal tettek indikatív ajánlatot:

1. Traktor Trade Kft. – Weidemann 5080T rakodógép (3.621 cm³ motorlökettérfogat)
2. Umwelt Kft. – KAIWEI 930 rakodógép (4.500 cm³ motorlökettérfogat)
3. Roding Kft. – KRAMER KT559 rakodógép (4.100 cm³ motorlökettérfogat)

7. 2024. február 5. napján az ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben meghatározott árubeszerzés tárgyában (KÉ2392/2024).

8. A felhívás – jogorvoslati eljárás szempontjából releváns – rendelkezései:

II.1.4) A közbeszerzés rövid ismertetése:

Ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás során az alábbi eszközökre vár ajánlatokat.

- 1 db legalább 80 LE-s rakodógép
- 1 db hótolólap
- 1 db 4:1-ben kanál
- 1 db nyílt rendszerű seprő adapter
- 1 db rönkfogó

1 db gödörfúró
2 db fúrósár

A részletes követelményeket az egyéb közbeszerzési dokumentumok részét képező műszaki leírás tartalmazza.

II.2.3) A teljesítés helye: Magyarország_6224_Tabdi_Baross G._u._4.

II.2.5) Értékelési szempontok

Az alábbi értékelési szempontok

[x] Minőségi szempont (1) (1) (1) –

1 2. szempont: 12 hónap felett vállalt jótállási idő (hónap; min. 0 - max. 48) 10

2 3. szempont: A jótállás ideje alatt vállalja a helyszíni javítást (igen/nem) 10

() Költség szempont (1) (1) –

(x) Ár szempont (1) – Megnevezés: 1. szempont: Ajánlati ár (nettó HUF) / Súlyszám: 80

II.2.7) A szerződés, keretmegállapodás vagy dinamikus beszerzési rendszer időtartama

Időtartam hónapban: vagy napban: vagy Kezdés: 2024/04/01/ Befejezés: 2024/06/03

A szerződés meghosszabbítható () igen (x) nem

II.2.12) Európai uniós alapokra vonatkozó információk

A közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos (x) igen () nem Projekt száma vagy hivatkozási száma: 3451441714

9. Az ajánlatkérő a felhívás mellé műszaki leírást is csatolt az alábbi adatokkal:

Rakodógép (1 db):

A gép dízel üzemű, legalább 80 LE-s erőforrással rendelkezzen.

A motor lökettérfogata érje el a minimum 4300 cm³-t.

Automata sebességváltóval rendelkezzen.

Összkerékajtás elvárt.

Tárcsafék mind a négy keréken.

Legalább 2 tonnát biztonsággal tudjon emelni.

Hossza ne haladja meg a 6.500 mm-t, szélessége pedig a 2.250 mm-t.

Önsúlya érje el minimum a 6.000 kg-ot.

Emelési magasság raklapvillával a földdel párhuzamos pozícióban számítva minimum 4.170 mm.

Rendelkezzen fűthető klímás kabinnal,

tolatókamerával és

raklapvillával, melynek

teherbírása: min. 2 tonna

saját súly: max. 160 kg

villák hossza: max. 1200 mm

Hótolólap (1 db)

saját súly: max. 240 kg

gumilap szélessége: min. 2000 mm

gumilap magassága: min. 180 mm

gumilap vastagsága: min. 50 mm

hidraulikus rendszerrel jobbra és balra állítható

4:1-ben kanál (1 db)

saját súlya: max. 430 kg

hosszúsága: min. 2000 mm

szélessége: min. 850 mm

magassága: min. 790 mm

térfogata: min. 1 m³

Nyílt rendszerű seprő adapter (1 db)

teljes kefe szélessége: min. 1990 mm

működési szélessége: min. 1720 mm

működési szélesség 30 fokban elfordítva: min. 1520 mm

saját tömeg: max. 375 kg

Rönkfogó (1 db)

saját súlya: max. 220 kg

max. rönk átmérője: min. 600 mm

szélessége: min. 1120 mm

magassága: min. 940 mm

mélysége: min. 920 mm

Gödörfúró (1 db)

saját súlya: max. 90 kg

teljes szélessége: min. 830 mm

teljes hosszúsága: min. 400 mm

teljes magassága: min. 550 mm (fúrószár nélkül)

Hidraulika motorral működik

Fúrószár (1 db)

saját súlya: max. 32 kg

hosszúsága: min. 300 mm

Fúrószár (1 db)

saját súlya: max. 61 kg

hosszúsága: min. 600 mm

Az eszközöket a megadott specifikációnak megfelelően kell szállítani. Az ajánlati árak tartalmaznia kell a szállítás, üzembe helyezés, jótállás költségét is.

A megajánlott eszköznek minimálisan a táblázatban foglalt minimumfeltételeknek meg kell felelni. Ajánlatkérő jobb megajánlást elfogad, de megajánlasként nem értékeli.

Az eszközöknek gyári kivitelű, új, sérülésmentes, hibátlan állapotúnak kell lennie.

Az eszközök rendelkezzenek magyar nyelvű kezelési-karbantartási utasítással.

A 321/2015.(X.30.) Korm. rendelet 46. § (3)-(6) bekezdései alapján: A szerződés tárgya által indokolt esetek kivételével a műszaki leírás nem hivatkozhat meghatározott gyártmányú vagy eredetű dologra, illetve konkrét eljárásra, amely egy adott gazdasági szereplő termékeit vagy az általa nyújtott szolgáltatásokat jellemzi, vagy védjegyre, szabadalomra, tevékenységre, személyre, típusra vagy adott származásra vagy gyártási folyamatra, ha az egyes gazdasági szereplők vagy termékek előnyben részesítéséhez vagy kizorításához vezetne. Az ilyen hivatkozás csak kivételes esetekben engedhető meg, ha nem lehetséges a szerződés tárgyának

(2) bekezdés szerinti, kellően pontos és érthető leírása. Az ilyen megnevezés mellett a „vagy azzal egyenértékű” kifejezést kell szerepeltetni.

A (2) bekezdés a) pontjára való hivatkozás esetén a követelményeket úgy kell meghatározni, hogy ezek kellően pontosak legyenek ahhoz, hogy lehetővé tegyék az ajánlattevők számára a szerződés tárgyának megállapítását, az ajánlatkérők számára pedig a szerződés odaítélését. Az említett pontra való hivatkozás esetén nem nyilvánítható érvénytelennek az ajánlat, amely megfelel valamely európai szabványt, európai műszaki engedélyt, közös műszaki előírásokat, nemzetközi szabványokat vagy valamely európai szabványügyi szervezet által létrehozott egyéb műszaki ajánlásokat átültető nemzeti szabványnak, ha ezek a leírások az ajánlatkérő által megállapított teljesítményre, illetve funkcionális követelményekre vonatkoznak. Az ajánlattevő ajánlatában megfelelő módon, bármely megfelelő eszközzel köteles bizonyítani, hogy a szabványnak megfelelő termék, szolgáltatás vagy építési beruházás megfelel az ajánlatkérő által meghatározott teljesítmény-, illetve funkcionális követelményeknek.

A (2) bekezdés b) pontja esetén az ajánlatkérő köteles a szabvány, műszaki engedély, műszaki előírások, műszaki ajánlás megnevezése mellett a „vagy azzal egyenértékű” kifejezést szerepeltetni. Nem nyilvánítható érvénytelennek az ajánlat kizárólag azon az alapon, hogy az ajánlatban szereplő építési beruházások, termékek vagy szolgáltatások nem felelnek meg a műszaki leírásnak, ha az ajánlattevő ajánlatában megfelelő módon, bármely megfelelő eszközzel bizonyítja, hogy az általa javasolt megoldások egyenértékű módon megfelelnek a közbeszerzési műszaki leírásban meghatározott követelményeknek.

A (4) és (5) bekezdés alkalmazásában megfelelő eszközök lehetnek különösen a Kbt. 60. §ában említett bizonyítási eszközök. Az ajánlatkérő köteles elfogadni a más tagállamokban székhellyel rendelkező elismert szervezet által kiadott tanúsítványokat is.”

10. 2024. február 12-én az egyik érdeklődő gazdasági szereplő kérdésére az ajánlatkérő az alábbi kiegészítő tájékoztatást adta:

Kérdés: „A műszaki követelmények értelmében: „a motor lökettérfogata érje el a minimum 4300 cm³-t. Az általunk forgalmazott rakodógépben egy 107 LE-s Kubota motor van, melynek lökettérfogata: 3769 cm³. Elfogadható-e az Önök számára az ezzel a motorral szerelt rakodógép?”

Válasz: „Ajánlatkérő a kérdésben megnevezett lökettérfogatot nem fogadja, nem fogadhatja el, mert az nem felel meg a műszaki leírásban meghatározott paramétereknek.”

11. A 2024. február 19. napi ajánlattételi határidőben az EKR 1 db ajánlatot, az Umwelt Kft. ajánlatát bontotta fel. Az ajánlattevő a KAIWEI 930 típusú rakodógép szállítására nyújtotta be az ajánlatát.

12. Az ajánlatkérő 2024. március 21-én töltötte fel az EKR-be az összegezést. Az eljárást lezáró döntés szerint az egyetlen benyújtott ajánlat érvényes volt, az eljárás nyertese az Umwelt Kft. lett.

13. A közbeszerzési eljárás eredménye ellen sem előzetes vitarendezést, sem jogorvoslatot nem kezdeményeztek.

A hivatalbóli kezdeményezés

14. A hivatalbóli kezdeményező 2025. február 28. napján érkezett hivatalbóli kezdeményezés 1. eleme szerint az ajánlatkérő jogsértően, versenyszűkítően határozta meg a beszerzendő

gépjármű teljesítendő paramétereként azt, hogy „a motor lökettérfogata érje el a minimum 4300 cm³-t”.

15. Előadta, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítése során a becsült érték alátámasztása érdekében az ajánlatkérő indikatív ajánlatot kért három gazdasági szereplőtől. Az indikatív ajánlattétel során kizárólag egy ajánlattevő, a későbbi közbeszerzési eljárás egyetlen ajánlattevője és nyertese, az Umwelt Kft. ajánlata felelt meg maradéktalanul a műszaki leírásban előírt követelményeknek. A további két ajánlattevő ajánlata nem felelt meg az indikatív árajánlatkérésben az ajánlatkérő által meghatározott műszaki követelményeknek, ugyanis a Roading Kft. ajánlattevő által megajánlott rakodógép esetében nem volt megfelelő a lökettérfogat, a sebességváltó típusa és a szélessége, a Traktor Trade Kft. ajánlattevő által megajánlott rakodógép esetében pedig a lökettérfogat nem volt megfelelő.

16. A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő ugyanazt a műszaki leírást bocsátotta az érdeklődő gazdasági szereplők rendelkezésére, mint az indikatív ajánlatkérés során. A közbeszerzési eljárás iránt más gazdasági szereplők is érdeklődtek. Az egyikük részéről kiegészítő tájékoztatáskérés is érkezett a műszaki követelményekkel kapcsolatban. Megállapítható tehát, hogy nem a gazdasági szereplők érdeklődésének hiánya miatt került sor egyetlen ajánlat benyújtására. A kiegészítő tájékoztatáskérés a rakodógép motorjának lökettérfogatára irányult. Az ajánlatkérő a tájékoztatáskérésre adott válaszában úgy nyilatkozott, hogy az érdeklődő gazdasági szereplő ajánlatát „nem fogadja, nem fogadhatja el, mert az nem felel meg a műszaki leírásban meghatározott paramétereknek”. Az ajánlatkérő a kiegészítő tájékoztatásában nem indokolta meg a lökettérfogat mértékét, illetve nem támasztotta alá, hogy a rakodógép motorjának miért kell elérnie a 4300 cm³ lökettérfogatot. Az ajánlatkérőnek az indikatív árajánlatkérés eredményeképpen kapott ajánlatok alapján tisztában kellett lennie azzal, hogy a minimális 4300 cm³ lökettérfogat meghatározása kizár a közbeszerzési eljárásból több olyan gazdasági szereplőt, akiknek az ajánlata valamennyi egyéb műszaki követelménynek megfelelne. A kezdeményező szerint az ajánlatkérőnek módjában állt volna a műszaki leírás módosítása, vagy adott esetben az eljárás visszavonása a Kbt. 55. § (6) bekezdése alapján.

17. A kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő úgy határozta meg a műszaki leírását, hogy arra megfelelő ajánlatot kizárólag az Umwelt Kft. tudott benyújtani. Az ajánlatkérőnek már az indikatív árajánlatkérést követően is tisztában kellett lennie azzal, hogy a kért műszaki paraméterek nem biztosítják a megfelelő versenyt. Az ajánlatkérő a műszaki leírásában meghatározott motor lökettérfogatra olyan paramétert írt elő, melynek kizárólag egy adott gazdasági társaság terméke felelt meg. A piaci szereplők nem képesek megfelelő számú ajánlatot adni.

18. A kezdeményező szerint az alapelvi jogsértés és a tételes jogi jogsértés kapcsolatát tekintve ok-okozati összefüggés áll fent, ugyanis amennyiben ajánlatkérő megsérti a Kbt. 58. § (3) bekezdését a versenyszűkítő, versenykorlátozó műszaki követelmények előírásával. A Kbt. 58. § (3) bekezdése szerinti versenyszűkítő műszaki követelmények meghatározása alapvetően nem biztosítja az eljárásban az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség alapelveinek érvényesülését, valamint az ajánlattevők közötti versenyt.

Fentiek figyelembevételével megalapozottan feltételezhető, hogy a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő által a műszaki leírásban meghatározott versenyszűkítő, versenykorlátozó követelmények miatt került sor kizárólag egyetlen ajánlat benyújtására.

19. A kezdeményező a jogsértés jogi indokát az eljárás során módosította, és előadta, hogy az ajánlatkérőnek más gazdasági szereplőktől újabb indikatív ajánlatot is kellett volna kérnie, vagy módosítania kellett volna a műszaki tartalom. Az ajánlatkérő nem mérte fel a megfelelően a piacot, nem győződött meg róla, hányféle és milyen típusú rakodógép felel meg az előírtaknak. Szerinte ez alátámasztja azt, hogy az ajánlatkérő az eljárás előkészítése során nem tett meg minden lehetséges intézkedést a verseny szélesítése érdekében, és az utóellenőrzés során nem nyújtott be erre megfelelő dokumentumokat. Megjegyezte, hogy az ellenőrző szervezet az ellenőrzés során folytatott kutatómunka alapján nem talált a műszaki paramétereknek a nyertes ajánlattevő által megajánlott gépen kívül másik megfelelő gépet.

20. A kezdeményező szerint, mivel az indikatív ajánlatkérést, illetve kiegészítő tájékoztatáskérést követően az ajánlatkérő tisztában volt azzal, hogy kizárólag egy gazdasági szereplő képes a műszaki leírásnak megfelelő lökettérfogatú rakodógépet biztosítani, az ajánlatkérőnek módjában állt volna a műszaki leírás módosítása, valamint az ajánlatkérő kezdeményezhette volna a Támogatonál változásbejelentéssel műszakilag egyenértékű termék elfogadását. Hangsúlyozta, hogy a támogató okiratban nem szerepel a rakodógép konkrét műszaki tartalma, arra – a lökettérfogat kivételével – csak a támogatási kérelem utal.

21. Összegezve a fentieket, a kezdeményező szerint a nyertes ajánlattevőn kívüli egyéb gazdasági szereplők kizárólag a műszaki leírásban meghatározott paraméternél alacsonyabb lökettérfogattal rendelkező rakodógépet tudtak, illetve tudtak volna megajánlani. A lökettérfogat ilyen mértékű meghatározása egyértelműen piaci szereplők versenyből való kizárását eredményezte, és így a műszaki leírás indokolatlanul akadályozta a verseny biztosítását a közbeszerzés során, a Kbt. 58. § (3) bekezdésére tekintettel.

22. A hivatalbóli kezdeményező a 2. és a 3. kezdeményezési elemet a jogorvoslati tárgyaláson visszavonta.

Az ajánlatkérő észrevétele

23. Az ajánlatkérő megalapozatlanság okán a jogsértés hiányának megállapítását kérte.

24. Előadta, hogy a műszaki tartalom nem volt versenyszűkítő, továbbá a műszaki tartalom módosítására a kiegészítő tájékoztatással összefüggésben sem volt jogszerű lehetősége. Amennyiben az ajánlatkérő egyetlen gazdasági szereplő érdekkörében felmerült módosítást hajt végre a műszaki tartalomban, úgy az megsérti a Kbt. 2. § (2) bekezdésében foglalt esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvét és a Kbt. 55. § (6) bekezdését. Ezen kívül a gazdasági szereplő a kiegészítő tájékoztatás során nem is javasolta a műszaki tartalom módosítását, mindössze azt a kérdést tette fel, hogy az általa forgalmazott termék bizonyos paramétere megfelel-e a műszaki leírásnak, mely kérdésre az ajánlatkérő kizárólag egyetlen jogszerű választ adhatott, miszerint nem felel meg. Mivel sem a kiegészítő tájékoztatást kérő gazdasági szereplő, sem a többi érdeklődést jelzett gazdasági szereplő nem kért további kiegészítő tájékoztatást, nem kezdeményezte a felhívás, illetve az egyéb közbeszerzési dokumentumok módosítását, nem célzott az esetleges versenyszűkítőnek értelmezhető előírások meglétére, az ajánlatkérő részéről nem merült fel, és továbbra sem merül fel annak lehetősége, hogy a műszaki leírás nem megfelelően előkészített.

25. Rámutatott arra, hogy az ajánlatkérőnek nem feladata, hogy bármely elvárását a gazdasági szereplőknek megindokolja, vagy bármilyen módon alátámassza. Még akkor sem lenne erre

köteles, ha erre irányuló kiegészítő tájékoztatáskérés érkezett volna az eljárás során. Olyan kérdés megválaszolása pedig egyáltalán nem kötelessége, melyet fel sem tettek.

26. Hangsúlyozta, hogy a pályázati támogatást rögzített részletes műszaki tartalom alapján ítélték meg. A pályázatban teljes részletességgel szerepeltek a műszaki paraméterek, a típusmegjelöléssel együtt. A három indikatív árajánlat ugyanarra a típusra vonatkozott. Ez a körülmény a kezdeményező azon állítását is cáfolja, hogy miszerint egyetlen gazdasági szereplő volt képes ajánlatot tenni, mivel ugyanazt a típust több gazdasági szereplő is forgalmazta. A közbeszerzési eljárás előkészítésekor éppen a verseny szélesítése érdekében az ajánlatkérő kisebb mértékben tágított a műszaki paramétereken a pályázatban beadottakhoz képest. Ez is alátámasztja, hogy az ajánlatkérő jóhiszeműen járt el, és nem kívánt versenykorlátozó paramétereket előírni. Nagymértékű módosítás már azt eredményezhette volna, hogy nem a pályázatban vállalt fejlesztés valósul meg, és a támogatás nem kerülhet kifizetésre.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

27. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását 2024. február 5.-én kezdte meg, ezért a kezdeményezésben foglaltakra a Kbt. ezen időpontban hatályban volt anyagi jogi rendelkezései, míg a jogorvoslati eljárás lefolytatására a hivatalbóli kezdeményezés benyújtása idején, azaz 2025. február 28. napján hatályos Kbt. eljárási jogi rendelkezései az irányadóak.

28. A jogorvoslati kezdeményezés alapján a Döntőbizottságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő megsértette-e a Kbt. 58. § (3) bekezdésének előírásait azzal, hogy a beszerzés tárgyára vonatkozó műszaki leírásban előírta, hogy a rakodógép motorjának lökettérfogata érje el a minimum 4300 cm³-t. A kezdeményező az állított jogsértést arra építette, hogy az ajánlatkérő versenykorlátozó előírása azt eredményezte, hogy kizárólag egy ajánlattevő, azaz a közbeszerzési eljárás nyertes ajánlattevője volt képes érvényes ajánlatot tenni, a nyertes ajánlattevőn kívüli egyéb gazdasági szereplők kizárólag alacsonyabb lökettérfogattal rendelkező rakodógépet tudtak volna megajánlani.

29. A Döntőbizottság áttekintette a releváns jogszabályi rendelkezéseket.

A Kbt. 58. §-a szerint:

(1) Az ajánlatkérő köteles megadni a közbeszerzés tárgyát és mennyiségét - adott esetben opcionális rész megadásával - az eljárást megindító felhívásban, valamint előzetes tájékoztatóval meghirdetett eljárás esetén az előzetes tájékoztatóban is.

(2) Az ajánlatkérő köteles megadni az eljárást megindító felhívásban vagy a további közbeszerzési dokumentumokban a közbeszerzés tárgyára vonatkozó műszaki leírást. A műszaki leírás azoknak az előírásoknak az összessége, amelyek meghatározzák azokat a közbeszerzés tárgya tekintetében megkövetelt jellemzőket, amelyek alapján a közbeszerzés tárgya olyan módon írható le, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által igényelt rendeltetésnek. E jellemzők utalhatnak a kért építési beruházás, áru vagy szolgáltatás előállításának és nyújtásának folyamatára vagy módszerére, vagy életciklusa bármely más szakaszának valamely konkrét folyamatára, akkor is, ha ezek a tényezők végeredményben nem befolyásolják az adott építési beruházás, áru vagy szolgáltatás tulajdonságait, feltéve, hogy kapcsolódnak a szerződés tárgyához [76. § (7) bekezdés], valamint annak értékéhez és céljaihoz képest arányosak.

(3) A műszaki leírásnak valamennyi gazdasági szereplő számára egyenlő hozzáférést kell lehetővé tennie, és nem lehet olyan hatása, amely indokolatlanul akadályozná a verseny biztosítását a közbeszerzés során.

(4) A műszaki leírás meghatározására és tartalmára vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály határozza meg.

30. A közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 46. § (2)-(5) bekezdései szerint:

(2) A közbeszerzési műszaki leírást - az Európai Unió jogával összeegyeztethető kötelező műszaki szabályok sérelme nélkül - az ajánlatkérő választása szerint a következő módok valamelyikén kell meghatározni:

a) teljesítmény-, illetve funkcionális követelmények megadásával, ideértve a környezetvédelmi jellemzőket is,

b) építési beruházási munkák tervezése, számítása és kivitelezése, valamint a termék alkalmazása tekintetében az európai szabványokat, európai műszaki engedélyt, közös műszaki előírásokat, nemzetközi szabványokat, az európai szabványügyi szervezetek által létrehozott egyéb műszaki ajánlásokat átültető nemzeti szabványokra, vagy ezek hiányában nemzeti szabványokra, nemzeti műszaki engedélyre, illetve nemzeti műszaki előírásokra történő hivatkozással; vagy

c) az a) pont szerinti követelmények alapján, az e követelményeknek való megfelelés véelmét biztosító, a b) pontban meghatározottakra történő hivatkozással; vagy

d) egyes jellemzők tekintetében a b) pontban meghatározottakra, más jellemzők tekintetében pedig az a) pontban meghatározott követelményekre történő hivatkozással.

(3) A szerződés tárgya által indokolt vagy jogszabályban meghatározott esetek kivételével a műszaki leírás nem hivatkozhat meghatározott gyártmányú vagy eredetű dologra, illetve konkrét eljárásra, amely egy adott gazdasági szereplő termékeit vagy az általa nyújtott szolgáltatásokat jellemzi, vagy védjegyre, szabadalomra, tevékenységre, személyre, típusra vagy adott származásra vagy gyártási folyamatra, ha az egyes gazdasági szereplők vagy termékek előnyben részesítéséhez vagy kizárásához vezetne. Az ilyen hivatkozás csak kivételes esetekben engedhető meg, ha nem lehetséges a szerződés tárgyának (2) bekezdés szerinti, kellően pontos és érthető leírása. Az ilyen megnevezés mellett a „vagy azzal egyenértékű” kifejezést kell szerepeltetni.

(4) A (2) bekezdés a) pontjára való hivatkozás esetén a követelményeket úgy kell meghatározni, hogy ezek kellően pontosak legyenek ahhoz, hogy lehetővé tegyék az ajánlattevők számára a szerződés tárgyának megállapítását, az ajánlatkérők számára pedig a szerződés odaítélését. Az említett pontra való hivatkozás esetén nem nyilvánítható érvénytelennek az ajánlat, amely megfelel valamely európai szabványt, európai műszaki engedélyt, közös műszaki előírásokat, nemzetközi szabványokat vagy valamely európai szabványügyi szervezet által létrehozott egyéb műszaki ajánlásokat átültető nemzeti szabványnak, ha ezek a leírások az ajánlatkérő által megállapított teljesítményre, illetve funkcionális követelményekre vonatkoznak. Az ajánlattevő ajánlatában megfelelő módon, bármely megfelelő eszközzel köteles bizonyítani, hogy a szabványnak megfelelő termék, szolgáltatás vagy építési beruházás megfelel az ajánlatkérő által meghatározott teljesítmény-, illetve funkcionális követelményeknek.

(5) A (2) bekezdés b) pontja esetén az ajánlatkérő köteles a szabvány, műszaki engedély, műszaki előírások, műszaki ajánlás megnevezése mellett a „vagy azzal egyenértékű” kifejezést szerepeltetni. Nem nyilvánítható érvénytelennek az ajánlat kizárólag azon az alapon, hogy az ajánlatban szereplő építési beruházások, termékek vagy szolgáltatások nem felelnek meg a műszaki leírásnak, ha az ajánlattevő ajánlatában megfelelő módon, bármely megfelelő eszközzel bizonyítja, hogy az általa javasolt megoldások egyenértékű módon megfelelnek a közbeszerzési műszaki leírásban meghatározott követelményeknek.

31. A közbeszerzés tárgyára vonatkozó adatokat az eljárást megindító felhívásban úgy kell megadni az ajánlatkérőnek, hogy annak alapján a gazdasági szereplők meg tudják ítélni, hogy az eljárásban tudnak-e ajánlatot tenni. A műszaki elvárásoknak való megfelelés alapvető fontosságú az ajánlatok bírálata során annak a kérdésnek az eldöntésében, hogy az ajánlat érvényes-e vagy érvénytelen, illetve a szerződés teljesítése során a nyertes ajánlattevők többek között ennek megfelelően kell a szerződést teljesítenie. Az ajánlatkérőnek az ajánlatok bírálata során az előírásai alapján kell eldöntenie, hogy az ajánlatok az előírásoknak megfelelnek-e és amennyiben megfelelnek, meg kell állapítania az ajánlat érvényességét, ellenkező esetben az érvénytelenséget. Az ajánlatkérő azonban csak az általa konkrétan és egyértelműen meghatározott feltételeket kérheti számon az ajánlatkérőktől, amit az ajánlatkérő nem határoz meg egyértelműen, arra nem lehet érvénytelenséget alapítani. Érvénytelenséget arra vonatkozóan lehet megállapítani, amit a Kbt., illetve a vonatkozó közbeszerzési jogszabályok, vagy maga az ajánlatkérő határoz meg. Az ajánlatkérő feladata, hogy a felhívásban, illetve a dokumentációban pontosan meghatározza a közbeszerzés tárgyát, annak paramétereit egyértelműen közölje. A törvényi kötelezettség az ajánlatkérő saját érdeke is egyben, hiszen nála merült fel a beszerzési igény, ő tudja, hogy milyen célra, milyen funkciókkal rendelkező, milyen műszaki jellemzőkkel bíró eszközre van szüksége. A meghatározott szakmai, műszaki előírások teljesítése az érvényes ajánlat feltétele, azaz az ajánlatkérő által kinyilvánított, jogorvoslással meg nem támadott elvárások mind az ajánlatkérőt, mind az ajánlattevőket köti.

32. A Kbt. 58. § (3) bekezdése rögzíti azt az alapvető jelentőségű szabályt, mely szerint a műszaki leírásnak valamennyi gazdasági szereplő számára egyenlő hozzáférést kell lehetővé tennie, és nem lehet olyan hatása, amely indokolatlanul akadályozná a verseny biztosítását a közbeszerzési során. E tételes anyagi jogi előírás magába foglalja azt is végeredményben, hogy az ajánlatkérők nem határozhatnak meg a beszerzés tárgyára vonatkozóan olyan indokolatlanul korlátozó feltételt, amely az ajánlattételre alkalmas és képes potenciális ajánlattevőket, akár adminisztratív, akár gazdasági erőforrásigény miatt az ajánlattevőket indokolatlan nehézségek elé állítja. A Korm. rendelet 48. § (2) és (4) bekezdése példalózó jelleggel mutatja be a beszerzés tárgyára vonatkozóan előírható jellemzőket árubeszerzés esetén. Valamennyi jellemző kapcsolódik a funkcionalitáshoz, a beszerzés tárgyának rendeltetéséhez. Fő szabály szerint a műszaki leírás a 46. § (2) bekezdésében meghatározott valamely mód szerint kell meghatározni. E módzatok között, az a) pontban jelölte meg a jogalkotó a teljesítmény-, illetve a funkcionális követelmények megadását. E módok valamelyikének, illetve a feltüntetett módok együttes alkalmazásával határozható meg jogszerűen a beszerzés tárgyára vonatkozó műszaki leírás.

33. A hivatalbóli kezdeményező a kezdeményezését arra építette, hogy álláspontja szerint az ajánlatkérő annak ellenére nem változtatott a vélt jogsértő előírásán, hogy már az indikatív ajánlattétel során tudomást szerzett arról, hogy a felhívott gazdasági szereplők közül csak egy gazdasági szereplő tudott megfelelő lökettérfogatú járművet megajánlani. Azt is kifogásolta a kezdeményező, hogy az ajánlatkérő a kiegészítő tájékoztatáskérés során érkezett jelzés alapján sem módosított a kiírási feltételen. Azt állította a kezdeményező, hogy az ajánlatkérő jogszerűen nem adta indokát annak, hogy miért határozta meg az adott minimumértéken a beszerezni kívánt rakodógép lökettérfogatát. Összességében a kezdeményező álláspontja az volt, hogy az ajánlatkérő úgy határozta meg a műszaki leírását, hogy arra kizárólag a későbbi nyertes ajánlattevő tudott megfelelő ajánlatot benyújtani.

34. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kialakult közbeszerzési joggyakorlat alapján az ajánlatkérő kompetenciája meghatározni a beszerzési igényét. A Kúria a Kfv.III.37.206/2021/6.

számú végzésében elvi élel rögzítette, hogy „az ajánlatkérőnek van beszerzési igénye, ő tudja, hogy milyen tulajdonságokkal rendelkező eszközökre van szüksége. Az elvárásait a saját igénye szerint kell megfogalmaznia, a versenyben indulóknak pedig ezeknek megfelelő ajánlatot kell tenniük. [...] A verseny korlátozásának jogszerűsége nem azon múlik, hogy van-e olyan gazdasági társaság, amely a felhívásban rögzített paramétereknek megfelelő eszközt képes ajánlani, hanem azon, hogy indokolt-e az adott feltétel előírása, az illeszkedik-e a beszerzés tárgyához, az elvart követelmény, funkció feltétlenül szükséges-e.” (56. pont)

35. A Döntőbizottság megállapította, hogy a kezdeményező tévesen állította, hogy a kifogásolt előírás indokolatlan volt. Az ajánlatkérő okszerű és részletes indokát adta a beszerzési igényéhez, a beszerezni kívánt gép által betöltött funkcióhoz igazodóan a beszerzés tárgyára vonatkozó elvárásait mind a pályázati anyagában, mind pedig az ellenőrzés során megtett nyilatkozataiban. A támogató szervezet úgy fogadta el az ajánlatkérői támogatási igényre benyújtott pályázatot, hogy az ajánlatkérő pontosan megjelölte, hogy milyen gyártmányú és típusú gépre van szüksége. Nem volt az vitatott a jogorvoslati eljárásban, hogy az ajánlatkérő a pályázati igényben megjelölt gép műszaki paramétereinél – a motor lökettérfogatra vonatkozó műszaki elvárásokat is ideértve – jóval kedvezőbb, a verseny szélesítését eredményező műszaki minimumkövetelményeket írt elő. Azt a tényt a kezdeményező sem vitatta, hogy az ajánlatkérő nem egy konkrétan azonosítható járművet határozott meg a beszerzés tárgyaként, a beszerzési igényt nem egy konkrétan beazonosítható járműre vonatkozóan határozta meg. Az ajánlatkérő arra is hivatkozott mind a jogorvoslati eljárásban, mind az utóellenőrzés során, hogy amennyiben a kiírtnál még nagyobb műszaki eltérést engedett volna a pályázati támogatásban rögzített feltételektől, az már a támogatási szerződésben rögzített feltételek lényeges módosítását eredményezte volna, és ebben az esetben a támogatási szerződés módosítását kellett volna kezdeményeznie. Ezen ajánlatkérői érvet a kezdeményező maga is megerősítette, amikor azt kérte számon, hogy a verseny szélesítése érdekében miért nem kezdeményezte a szerződés módosítását.

36. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 28.K.34.389/2014/6. számú ítéletében arra mutatott rá, hogy a hivatalbóli kezdeményezés alapján indult jogorvoslati eljárásban is a kezdeményezőnek kell azt bizonyítania, hogy az ajánlatkérői eljárás, jelen esetben a műszaki leírás motor lökettérfogat elvart méretére vonatkozó tartalma jogsértően, a versenyt indokolatlanul korlátozóan került előírásra. A Döntőbizottság többször is felhívta a kezdeményezőt arra, hogy mutassa be annak objektív tényeken alapuló indokát, hogy az ajánlatkérő miért határozta meg jogsértően minimum 4300 cm³-ben a beszerezni kívánt rakodógép motorjának lökettérfogatát, illetve jelölje meg, hogy mi az a méret, amely előírása már jogszerű lett volna. A kezdeményező e felhívásra nem is nyilatkozott, előadást nem tett, bizonyítékokat nem csatolt. A Döntőbizottság rámutat arra, hogy a kezdeményező azon zárójelbe foglalt megjegyzése, mely szerint az ellenőrző szervezet az ellenőrzés során folytatott kutatómunka alapján nem talált a műszaki paramétereknek a nyertes ajánlattevő által megajánlott gépen kívül másik megfelelő gépet a rendelkezésre álló tények és becsatolt iratok nem támasztják alá. Az ellenőrzési dokumentumok ugyanis semmilyen utalást nem tartalmaznak arra vonatkozóan, hogy az ellenőrző szervezet kutatást folytatott volna arra, hogy igazolja, hogy a nyertes ajánlattevő által megajánlott gépen kívül nem létezik másik olyan rakodógép, ami a műszaki leírásnak megfelelne. Ilyen nyilatkozatot az ellenőrző szervezet nem tett és a kezdeményező a saját állítását alátámasztó bizonyítékot pedig nem csatolt. Ezzel szemben a nyilvánosan elérhető adatok alapján rögzíthető, hogy a minimum 4300 cm³ lökettérfogat egy rakodógép esetében nem kirívóan magas, sőt a piacon inkább középkategóriának felel meg, és több olyan rakodógép is fellelhető, amely megfelel a megadott műszaki paraméternek.

37. A kezdeményező azon állítása sem felel meg az iratokból kirajzolódó tényeknek, mely szerint kizárólag egy ajánlattevő tudott volna érvényes ajánlatot tenni. A kezdeményező nem is hivatkozott forgalmazási korlátokra, kizárólagos jogokra vagy bármely más jogi vagy kereskedelmi akadályra, amely a potenciális ajánlattevői kört szűkítette volna. A kezdeményező ezzel szemben pusztán arra hivatkozott, hogy a felhívott 3 gazdasági szereplő közül kizárólag egy gazdasági szereplő tudott megfelelő indikatív ajánlatot tenni. A jogorvoslati eljárásban fellelhető iratok és igazolt tények alapján ugyanakkor megállapítható, hogy a támogatási szerződés megkötésére irányuló pályázati dokumentációban az ajánlatkérő ugyanezen 3 gazdasági szereplőtől árajánlatot kért egy, a beszerzési igényének megfelelő, az egyébként kifogásolt méretű motor lökettérfogatot is teljesítő rakodógép szállítására. Mindhárom gazdasági szereplő tudott a szállításra ajánlatot adni. E tényről a kezdeményező hallgatott a jogorvoslati eljárásban, a Döntőbizottság többszöri felhívására sem nyilatkozott arról, hogy miként tudja bizonyítani azon állítását, mely szerint kizárólag egy, a későbbi nyertes ajánlattevő képes az ajánlattételre. A kezdeményező válasz nélkül hagyta azt a kérdést, hogy miért nem bír relevanciával az általa állított jogsértés tekintetében az a tény, hogy a nyertes ajánlattevőn kívül random módon felhívott két másik gazdasági szereplő is 90 napos árgaranciával, 3 hónapos szállítási határidővel (az egyikük akár készletről is) ajánlatot tudott adni mindössze fél évvel a közbeszerzési eljárás előkészítését megelőzően, méghozzá a kiírtnál nagyobb lökettérfogatú motorral épített rakodógépre. Mindez azonban a Döntőbizottság álláspontja szerint azt jelenti, hogy a beszerzési igény nem teljesíthetetlen, sőt, több gazdasági szereplő is képes teljesíteni. Ezzel szemben a kezdeményező nem igazolta azon állítását, hogy kizárólag egy, meghatározott járművel vagy egyetlen ajánlattevő számára volt biztosított az érvényes ajánlattétel.

38. A kiegészítő tájékoztatással kapcsolatos kezdeményezői indokolás nem bír jogi relevanciával, figyelemmel arra, hogy az ajánlatkérőnek sem törvényi kötelezettsége nem volt a műszaki beszerzési igényeinek részletes műszaki indokát megadni e jogintézmény alkalmazása során, különös figyelemmel arra, hogy a kérdés a gazdasági szereplő részéről nem erre vonatkozott. Az sem azonosítható be a kérdés alapján, hogy a gazdasági szereplő pontosan milyen járművet ajánlott volna meg, így alaptalan, bizonyíthatatlan azon kezdeményezői állítás, mely szerint, ha a minimális lökettérfogatot alacsonyabb értéken határozta volna meg az ajánlatkérő, akkor ez a gazdasági szereplő is műszakilag megfelelő ajánlatot tudott volna tenni. Kizárólag az a konkrétum azonosítható a kérdés alapján, hogy a gazdasági szereplő által kiválasztott jármű motorja Kubota gyártmányú. Ilyen motort azonban számos rakodógép gyártó épít be a járművébe.

39. A kezdeményező figyelmen kívül hagyta azt is, hogy a kiegészítő tájékoztatás iránti kérdésében a gazdasági szereplő egy kisebb motor lökettérfogatú, ám az elvártnál jóval nagyobb teljesítményű rakodógép szállításának lehetősége után érdeklődött. A Döntőbizottság rámutat arra, hogy egy rakodógép esetében lényeges szempont az, hogy a motor milyen erős. Nyilvánvalóan minél erősebb, annál terhelhetőbb és ez egy munkagép esetében kifejezetten előnyös tulajdonság, munkagépek esetében tehát kifejezetten előnyös a magas lökettérfogat. A motor lökettérfogata általában utal a motor teljesítményére, de nem egyenlő azzal. Amennyiben magasabb a lökettérfogat, az utalhat az erősebb motorra, arra, hogy alkalmasabb nehéz munkára, nyomatékosabb a motor, a gép jobban bírja a terhelést. A motor lökettérfogat irányadó mutató a motor erősségére és méretére, de nem önmagában ez az egy tényező dönti el, hogy mennyire erős egy gép. Ez utóbbi tulajdonságot ugyanis számos technikai paraméter határozza meg, ez egy összetett rendszer. Lényeges szerepe van a teljesítménynek, a hengerűrtartalomnak, a hengerek számának, a nyomatéknak is. Amennyiben a kezdeményező e rendszerből csak egy

összetevőt, a motorlökettérfogatot választ ki, és követeli annak csökkentését, az azt eredményezné, hogy lényegesen gyengébb munkagépet kellett volna beszereznie az ajánlatkérőnek, amely eredmény szükségszerűségét nemcsak, hogy nem indokolta meg, de ilyen elvárást még a kiegészítő tájékoztatást kérő gazdasági szereplő sem fogalmazott meg.

40. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés alaptalan 1. eleme tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján a jogsértés hiányát állapította meg, a visszavont 2. és 3. kezdeményezési elemek tekintetében a Kbt. 151. § (7) bekezdésére tekintettel az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 47. § (1) bekezdés e) pontja alapján megszüntette a jogorvoslati eljárást.

41. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségekről.

42. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

43. A határozat nem érdemi (megszüntető) rendelkezése(i) elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 116. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése, a határozat érdemi rendelkezése(i) közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja.

A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező.

A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. május 21.

Uherné Dr. Laczi Orsolya sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Simon Szabolcs sk
közbeszerzési biztos

Dr. Csapláros Ágnes sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Kovács Krisztián
titkárságvezető

Kapják: (kizárólag elektronikus úton)

1. Hivatalbóli kezdeményező képv.
2. Ajánlatkérő képv.
3. Nemzeti Fejlesztési Központ